

12.10.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo.mmm@gov.fi

MMM028:00/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi Eduskunnalle laiksi elintarvikemarkkinain lain muuttamisesta

Esityksen tavoitteena on edistää elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja turvata elintarvikeketjussa heikoimmassa asemassa olevien toimijoiden asemaa. Esityksen tavoitteena on selkeyttää elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtäviä ja toimia. Valtuutetun tehtäviä tarkennettaisiin muun muassa muuttamalla valtuutetun oikeus ottaa 7 §:n mukainen asia käsiteltäväksi velvollisuudeksi. Lisäksi laissa sallittua maksuaikaa lyhennettäisiin ja ostajalta poistettaisiin mahdollisuus palauttaa myymättä jääneitä tuotteita ilman maksua.

Suomen Yrittäjät pitää esitystä perusteltuna, eikä meillä ole huomautettavaa luonnoksen sisällöstä

Maksuehto- ja valvonta tulee ulottaa kaikille sektoreille

Maan tapana näyttää olevan, että erityisesti suuret yritykset maksavat omat laskunsa pienemmille yrityksille jopa kuukausien viiveellä. Pienyritykset haluaisivat saada rahansa sopimuskumppaneiltaan kuukauden sisällä, sillä muuten yrityksillä on vaikeuksia selviytyä omista maksuistaan ajallaan. Yritysten maksuvaikeudet ovat lisääntyneet ja maksuajat pidentyneet. Tilannetta vaikeuttaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, inflaatio sekä komponenttien ja energiakustannusten nousu.

Lain mukaan yritysten välinen maksuaika saa olla enintään 30 päivää, elleivät yritykset ole sopineet pidemmästä maksuajasta.¹ Selvitysten mukaan on kuitenkin niin, että 53 prosentissa tapauksista lakia rikotaan, eikä sopimusta pitkistä maksuajoista ole tehty.² Tilanne koskettaa noin 60 000 pientä yritystä.

¹ [Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 30/2013 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#)

² Ks. [Yrittäjägallup: Ylipitkistä maksuajoista sovitaan harvoin, vaikka laki sitä vaatii - Yrittajat.fi](#) ja [Yritysten väliset maksuajat pidentyneet – lain noudattamista pitää valvoa! - Yrittajat.fi](#)

Hallitusohjelmassa on sitouduttu selvittämään maksuaikoja koskevaa lainsäädäntöä, tavoitteena etenkin pienyritysten toiminta edellytysten parantaminen. Asiaa on pidetty tärkeänä, sillä se mainitaan hallitusohjelmassa kaksi kertaa. Yrittäjien huolia on kuultu ja ongelmiin halutaan etsiä ratkaisuja.

Oikeusministeriössä onkin valmisteltu erinomainen esitys.³ Ratkaisuksi esitetään valvovaa viranomaista, jonka tietoon yrittäjät voisivat saattaa sopimuskumppanin lainvastaiset vaatimukset. Viranomaisella olisi toimivalta tutkia, ohjeistaa ja määrätä sanktioita lainvastaisesta menettelystä. Esitetty sääntely vastaa elintarvikemarkkina-alueissa jo omaksuttua valvontaa, jolla alkutuottajia suojataan pitkiltä maksuehdoilta.

Tietojemme mukaan maksuehtolain muutos ei ole etenemässä eduskuntaan. Selkeitä syitä tälle ei ole esitetty. Käytännössä on siis olemassa valmis lakiluonnos, jonka kustannukset olisivat vähäiset verrattuna siihen, minäkälaisen avun pienyrittäjät lakimuutoksella saisivat. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että hallituksen esitys asiasta annetaan eduskunnalle vielä tämän hallituskauden aikana. Näin parannettaisiin kymmenien tuhansien yrittäjien asemaa.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
johtaja

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö

³ [Ehdotus maksuehtolain muuttamisesta : Työryhmän mietintö - Valto \(valtioneuvosto.fi\)](#)